

Avanduse Valla Kaja

NR.11(83)

NOVEMBER 2002

Kultuurielust Lk.1	Euroopa Liidu toetustest Lk.3	Sotsiaalvaldkond Norras Lk.4	Kultuurijutt jätkub Lk.5
-----------------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------

Jõuluaeg on käes...

Advendikontserdid
Simuna Rahvamajas
08.12 kell 14.30
taidluskontsert
15.12 kell 14.30 muusikal
"Lumekuninganna"

8.dets.kell 13.00 Tamsalus
Lääne-Virumaa pensionäride jõulupidu
Soovijail võimalus peost osa võtta eeldusel, et sõiduraha 10.- krooni tasutud 4.detsembriks kas Leida Kasele või Laine Pruunsillale.
(Sõit toimub valla bussiga)

18.detsembril kell 18.00
MUUSIKAKOOLI JÕULUPIDU
muusikakooli saalis

19.detsembril kell 18.00
SIMUNA PÕHIKOOLI JÕULUPIDU
Simuna Rahvamajas

20.detsembril kell 17.00
JÕULUPIDU KÄRU KOOLIS

23.detsembril kell 15.00
LASTEIAIA JA KODUSTE LASTE JÕULUPIDU

lasteiaia saalis
NB! Need, kes peole ei saa tulla, saavad pakid kätte vallavalitsusest kuni 30.detsembrini.
Paki saavad 2001 ja varem sündinud lapsed

27.detsembril
kell 20.00
AASTALÕPUPIDU

Simuna rahvamajas
Külalisteks
Samuel Golomb
ja Pajusti estraadiring
Tantsuks ansambel "P-klubi"
Pääse eelmüügist 50.-
pensionäridele ja koolinoortele 40.-
Samal õhtul 65.-

Kultuurijuttu kultuurijuhiga

Ikka kiputakse virisema, et midagi ei toimu ja kuskile pole minna. Milline siis ikkagi meie kultuurielu on, seda küsisin Simuna Rahvamaja juhatajalt Auli Kadastikult.

Kai Tamm: Mis rahvamajas toimub?

Auli Kadastik: Kõike toimub – ringid töötavad, peod käivad. Pidusid on noortele, lastele, eakatele – igale eale midagi.

Aga minusugusele?

Oli 18.oktoobril Uno Kaupmehe pidu.

Ja tuleb aastavahetuspäev. Aga vahepeal?

Kolm adventi, palun väga. Oli kontsert 1.detsembril, on 8.detsembril ja 15.detsembril mängivad lapsed muusikali.

Ja ma ei saa arvestada ainult rahvamaja üritustega, sest meil tegutsevad ja kasutavad rahvamaja ruume seltsid ning pensionäride ühing väga agaralt. Vahepeal oma tähtpäevade pidamiseks ka meie valla inimesed. Selle kõigea tuleb arvestada. Ja rohkem kui korra kuus ei saa üritust korraldada, nii nagu sa ütlesid, sinu ealistele, sest siis ei tule rahvast.

Miks kõik peod on ühesugused? On esineja, on lauad...

Enamusele praegustest peoläkäijatest, ma julgeks öelda nende kohta - veteranid, neile meeldivad sellised peod. Meil kontservormis peod ilmselt ei lähe nii palju peale. Juba selle saali pärast.

Aga kohtumisõhtud?

Kohtumisõhtuid oleme nüüd kolme vallaga koostöös planeerinud, et midagi head pakkuda. Väiksemale ringile, ütleme väikeses saalis üleval, kuhu mahub niivõrd vähe inimesi, kedagi head kutsuda, selleks pole mul lihtsalt raha. Sellepärast olemegi Kultuurikooli peale läinud, need on ju ka kohtumisõhtud. Ja tegelikult kohtumisõhtuid ju on. Väga toredaid esinejaid on näiteks koostöös Muinsuskaitse seltsiga. Naisseltsil käib väga huvitavaid inimesi üht-teist näitamas, rääkimas, õpetamas.

Samas öeldakse, et kui üritus toimub Muinsuskaitse- või Naisseltsi sildi all, siis paljud inimesed ei tule sinna, sest nad ei ole seltsis...

Tegelikult ei ole nii. Selts kuulutab väga kenasti välja, et see on kõigile. Inimesed, kes seal käivad, pole kaugeltki kõik seltsi liikmed.

Väga suur kunst on tegelikult teha reklaami. Ja ka inimene ei oska reklaami lugeda. On ju öeldud – Muinsuskaitse selts kutsus, see tähendab, et ta kutsus kõiki, mitte ainult liikmeid.

Küsisin enne minusuguste jaoks üritusi. Üksiku inimesena ei tule ma nn süldipeole, mis eeldab tantsimist, oma laudkonda... Ja ma arvan, et minusuguseid on teisigi. Ootaksingi just esinejaid lihtsalt rääkima, kontserte...

Sa käisid, kui külas oli Jaan Tätte. Väga tore kohtumisõhtu oli. Aga kui palju oli inimesi? Just, vähe. Seetõttu olengi sunnitud tegema üritusi, kus inimene tuleb kodust välja, saab tantsida, kuulab esinejat, vaatab, mida pakutakse. Kohtumisõhtutele pole inimesi. Ja siin ongi abiks koostöö seltsidega.

Mulle näiteks ei sobi sugugi Muinsuskaitse seltsi ürituste kellaajad...

Kellaaegu paika panna ongi väga raske. Miks ma teen pidusid õhtul kell 8 ja miks ma teen reedel? Just peoläkäijate pärast, sest enamusele sobib nii. Arvestan üldiselt nende inimeste huve, kes mul rohkem majas liiguvad. Muinsuskaitse seltsile võiks ju ettepaneku teha, et natuke hiljem alustada. Neil käib väga huvitavaid inimesi ja kuulajaid on enamasti nii parkümmend. Ja ütlen veel korra, kõik ei ole sugugi Muinsuskaitse seltsi liikmed. Järg lk 5

Lumetõrjetööd vallas

Vastavalt Avanduse valla üldplaneeringule on vallas kõik teed määratletud. Infot teede kohta saab vallamajast. Valla teedel toimub talvine lumelükkamine nagu eelnevatel aastatel, erateedel tuleb inimestel endil teenuse eest maksta.

Palun kõigil Avanduse valla inimestel, kes soovivad erateedel lumelükkamist, teatada sellest kirjalikult Avanduse Vallavalitsusele (Allee 1, Simuna). Avalduses palun ära märkida lumelükkamise sagedus.

Avanduse Vallavalitsuse ja teenuse soovija vahel sõlmitakse teenuse osutamise leping.

Lumelükkamisteenust osutavad vallale OÜ Karuvälja, OÜ K&G Saarelt ja OÜ Kerro Farmer. Teenuse hind on maksimaalselt 7.50 minut. Traktorist kirjutab üles kulunud aja ja andmed edastatakse valda. Erateedelt lume lükkamine saab toimuda koos valla teede hooldusega. Eraldi väljakutsel tuleb sõit täies pikkuses kinni maksta. Teenuse eest tasumine toimub vastavalt Avanduse Vallavalitsuse esitatud arvele valla kassasse. Arve mittetasumisel õigeaks ajaks rohkem teenust ei osutata.

Mart Pruul
majandusnõunik

Simuna Põhikool ostab küttepuid 100rm. Puud peavad olema lõhutud, pikkusega 75 cm.

Hinnapakkumine teha tel. 37 266 või 280 või kirjalikult kooli direktorile.

Viru-Lemmu Metsaselts korraldab 17.detsembril kell 18.00

Simuna raamatukogus kohtumise

Lääne-Viru Maksuameti esindaja M.Kirspuuga.

Teema: FIEde 2002.a tuludeklaratsioonide täitmine

ÕIEND

Alates 2002.aasta suvest elab Avanduse vallas kaks Ain Randmaa'd.

Politseiteadetes ära märgitud Ain Randmaa, kes sai karistada joobes autojuhtimise eest, on suvel Määri küllasse kolinud Ain Randmaa.

Vabandame Teedevalitsuses elava Ain Randmaa ees, kellele selle teatega ebamugavusi põhjustasime.

VOLIKOGUS 06.11.2002.a.

1. valiti vallavanemaks Jüri Aavik
2. moodustati alljärgnevad vallavolikogu komisjonid ja valiti komisjonide esimehed

- eelarvekomisjon – esimees Lembit Lükk

- majanduskomisjon – esimees Helmut Hiitamm

VOLIKOGUS 13.11.2002.a.

1. kinnitati Avanduse Vallavalitsuse koosseis 6-liikmelisena

2. kinnitati eelarvekomisjoni liikmeteks Helmut Hiitamm, Raili Sirgmet, Kulle Põldmaa, Hillar Kasu, Väino Haiba, Helmut Kurvits

3. kinnitati haridus- ja sotsiaalkomisjoni liikmeteks Anneli Kõiv, Angela Raik, Siiri Hiiesalu, Krista Ustav, Tauno Ojasaar

4. kinnitati kultuuri- spordikomisjoni liikmeteks Auli Kadastik, Olga Haiba,

- revisjonikomisjon – esimees Helmut Kurvits
- maakomisjon – esimees Kulle Põldmaa
- haridus- ja sotsiaalkomisjon – esimees Raili Sirgmet
- spordi- ja kultuurikomisjon – esimees Hillar Kasu

Eve Põldmaa, Ly Niinelaid, Riina Tülli, Kai Tamm, Ene Preem

5. kinnitati revisjonikomisjoni liikmeteks Tauno Ojasaar ja Hans Kruusamägi

6. kinnitati Avanduse valla esindajateks Lääne-Viru Ühisomavalitsuskogusse vallavanem Jüri Aavik ja volikogu esimees Lembit Lükk

VALLAVALITSUSES 05.11.2002.a.

1. muudeti Avanduse Vallavalitsuse 20.mai 2002.a. korraldust nr 70 "Õigusvastaselt võõrandatud maa tagastamine Toivo Sakh'ile"

2. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon

3. alustati õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetlust

4. otsustati tagastada Kärü külas 47,48 ha suurune maa Kulli maaomandi taastamiseks Sven Kulvere'le

5. otsustati tagastada Kärü külas 2,98 ha ja Määri külas 12,97 ha suurune maa

Kuusiku maaomandi taastamiseks Mai Tepp'ile ja Evi Kartau'le

6. tühistati Avanduse Vallavalitsuse 04.juuni 2002.a. korraldus nr.74 ja 21.oktoobri 2002.a. korraldus nr.173

7. otsustati tagastada Hirla külas 7,76 ha suurune maa Künka maaomandi taastamiseks Raul Vahter'ile

8. määrati õigusvastaselt võõrandatud vara maksumuse ekspertiisi teostajaks ekspertkomisjon

9. otsustati sõlmida teenuse osutamise leping OÜ-ga Kerro Farmer lumetõrjetööde teostamiseks 2002/2003 talvel Kärü külas

VALLAVALITSUSES 22.11.2002.a.

1. kinnitati novembri toimetulekutoetuse saajate nimekirjad

2. määrati matusetoetus ühe vallaelaniku surma puhul

3. määrati hooldaja ühele raske puudega Avanduse valla elanikule

4. otsustati alustada õigusvastaselt võõrandatud maa kompenseerimise menetlust

5. kinnitati õigusvastaselt võõrandatud maa maksumus ja määrati kompensatsioon

6. otsustati tagastada Hirla ja Võivere külas 26,37 ha suurune maa Välja maaomandi taastamiseks Rea Leht'ile

7. otsustati tagastada Kurtna ja Võivere külas 13,53 ha ja Hirla külas 8,41 ha suurune maa Väljaotsa maaomandi taastamiseks Allan Kruut'ile

8. otsustati tagastada Hirla ja Kärü külas 10,69 ha suurune maa Ilmarise maaomandi taastamiseks Karin Polluks'ile

9. kinnitati vastavalt katastriüksuse plaanile Kärü külas asuva vaba metsamaa katastriüksuse nimetuseks Inna ja suuruseks 7,69 ha. Katastriüksus on kinnitatud Inna Läll'e nimele

10. nõustuti Avanduse külas asuva Hygiene 4,94 ha suuruse katastriüksuse ostueesõigusega erastamisega elamu omanik Mati Alton'ile

11. anti kooskõlastus OÜ Turva'le kauplemiseks kauplusbussis Avanduse valla territooriumil

Euroopa Liit – erinevad võimalused suurtele ja väikestele majapidamistele

Euroopa Liidus väheneb lõhe rikaste ja vaeste vahel

Euroopa Liidu majanduspoliitika üks tähtsamaid eesmärke on ühtlustada keskmist elatustaset ja saavutada kõigi liikmesriikide sisemajanduse kogutoodang ühe elaniku kohta vähemalt 75% liidu keskmisest tasemest.

Eesti sisemajanduse kogutoodang oli 2000.aastal 37% liidu keskmisest tasemest. (Eurostat) Järelikult kuulume piirkonda, millele laienevad üldist arengut soodustavad toetused.

Eesti Majanduse Instituudi vanemteadur Teet Rajasalu: "Üldiselt kasvab maailmas lõhe rikkamate ja vaesemate riikide vahel, harv erand on Euroopa Liit, kus riikidevahelised erinevused elatustasemes ühtlustuvad" (Minpress 4.07.01.)

Ka Eestis suureneb lõhe vaesemate ja rikkamate elanike kihtide vahel. Näiteks oli põllumajanduses töötavate inimeste palk 1994.a 720 krooni, 2001.a 2500 krooni riigi keskmisest madalam.

Euroopa ühe vaesema riigi Iirimaa sisemajanduse kogutoodang ühe inimese kohta oli enne liitumist võrreldes Euroopa Liidu keskmisega (100%) 1985.a 60% ja 2000.aastal 118%. (G. Ennis ELi tw. projekti ekspert)

Põllumajanduse sissetulekud suurenevad ilma toetusteta 1,5 korda

Elatustaseme tõusu tagavad Euroopa Liidu maksujõuline turg, stabiilne majanduskeskkond ning tootmise arenguks antavad investeeringute toetused.

Euroopa Liidus on tootjale makstav põllumajandussaaduste hind maailmaturu hindadest kõrgem: teravili keskmiselt 1,2 korda, piim ja noorveiste liha keskmiselt 1,5 korda. Kõrgem hind tagatakse turutoetustega, so turult ülejääkide kokkuostuga, ekspordistega ja kvootidega. Eesti tootjahinnad on maailmaturu hindade tasemel ja perioodiliselt isegi madalamad. Näiteks langesid 1998/99.a majanduskriisi ajal piimahinnad Eestis 40-50s/kg alla maailmaturu hindade taset ning põllumajanduse sissetulekud vähenesid 40%, samal ajal Euroopa Liidus ainult 4%.

Euroopa Liiduga liitumise korral suurenevad põllumajanduse sissetulekud ilma toetusi arvestamata keskmiselt 1,5 miljardit krooni, mis on sama palju kui tehti põllumajanduse põhivaradesse investeeringuid kokku viimase viie aasta jooksul.

Põllumajanduse ja maaelu arengu toetused Euroopa Liidus

Euroopa Liidus makstakse põllumajanduse ja maaelu toetusi neljal erineval viisil:

1. Turutoetused, võrdsel alusel (100% liidu tasemel) liikmesmaadega, 2004.a 360 miljonit krooni, 2006.a 560 miljonit krooni. Turutoetused tagavad kõrgema hindade taseme, stabiilsuse ja sissetulekute suurenemise üldtoodud lõigus näidatud tasemeni.

2. Otsetoetused, 25% liidu tasemest, 230 miljonit krooni 2004.a ja 330 miljonit krooni 2006.a.

3. Maaelu arengu toetused, liidu tasemega võrreldes 150%, 2004.a 315 miljonit krooni, 2006.a 725 miljonit krooni. Toetusi makstakse väikese sissetulekuga taludele 15 640 krooni (1900 eur) aastas, ELi keskkonna ja tootmise hügieeninõuete täitmise, maastikuhoolduse ja väheviljakate põllumaa metsastamise eest. Toetuste maksmisel ei nõuta taluniku rahalist panust ja osalust projekti finantseerimisel.

4. Põllumajanduse, toiduainetööstuse, maaettevõtluse ja külade arengu investeeringutoetused, liitumiseleel perioodil 455 miljonit krooni aastas. Toetuste maksmisel kasumit tootvasse ettevõtluse arengut toetavatesse investeerimisprojektidesse on nõutav 50% omafinantseerimine ja kasumit mittetootvatesse projektidesse 25%.

Kellel on õigus saada toetusi?

Turutoetusest saavad osa hinna kaudu majapidamised, kus turustati põllumajandussaadusi, mille hinnad Euroopa Liidu hindadest madalamad (piim, noorveiste liha). Otsetoetustest saavad peamise osa majapidamised, kus kasvatatakse teravilja, noor- ja lihavesi.

Maaelu arengu toetusest saavad suurima osa väikese sissetulekuga talud, kellele makstakse viie aasta jooksul ühekordse ja lihtsa projekti alusel 1000 eurot aastas. Toetust saavate majapidamiste suuruse ülempiir ei ole veel lõplikult kokku lepitud. Esialgsete hinnangute kohaselt võiks selleks piiriks olla netokäive kuni 250 000 ja lisandväärtus (palk + kasum + põhivara kulum) alla 100 000 krooni aastas. Esialgsete hinnangute alusel on selles suurusühmas enam kui pool PRIA registris olevatest majapidamistest.

Toetust taotlevad majapidamised peavad olema kantud äriregistrisse ja enne tegevuse alustamist registreeritud kohalikus maksuametis.

Ebapädevad kritiseerijad eksivad, kui nad hindasid eelnimetatud toetust tühiiseks. Analüüsid näitavad, et Eestis on ligi poole majapidamiste ettevõtjatulu inimese kohta keskmiselt 30 000 krooni aastas.

Sellest toetuse liigist on võimalik saada veel maastikuhoolduse, ELi keskkonna- ja farmide hügieeninõuete, ebasoodsates tingimustes tootmise, ohustatud loomapidajate ja väheviljakate põllumaa metsastamiseks.

Investeeringute toetuste saamise võimalused ja kord on analoogsed SAPARDiga. Peale liitumist Euroopa Liiduga SAPARDi meetmed asendatakse riikliku arengukava (RAK) meetmetega.

Kokkuvõtteks

Põllumajanduse toetused suurenevad liitumise korral (arvestamata turuhinna toetusi) võrreldes 2001.aasta tasemega keskmiselt ligi 3,5 korda. 2001.a oli toetus

ühe põllumajandustöötaja kohta 10 400 krooni, millest peamise osa said teravilja ja piimakarjakasvatavad. Peale liitumist Euroopa Liiduga suurenevad toetused ühe põllumajandustöötaja kohta Euroopa Komisjoni hinnangute järgi 35 000 kroonini aastas.

Kvootidest ja teistest avalikkuses üledramatiseeritud probleemidest

Piimakvootide suurendamine on oluline tulevikus peamiselt tööhõive ja maakasutuse seisukohast. Maksimaalse taotletud kvooditaseme 900 000 tonni saavutamiseks on vaja teha senisega võrreldes kolm korda suuremaid investeeringuid kümne aasta jooksul. 2002.a täidab Eesti ca 83% seni pakutud kvoodist. Enamik kandidaatriike, sh Eesti on taotlenud enam kui 50% nn "tühja kvooti".

Levinud on samuti väär arusaamine, nagu muutuks Euroopa Liidus olles kõik tingimused rangemaks. Toidu ohutust, hügieeni, loomade heaolu, keskkonnakaitset jt seadused vastavad liidus kehtivatele ja siin uusi üllatusi ei ole vaja karta.

Põllumehe võit ei tähenda tarbija kaotust

Eesti Konjunktuuriinstituudi uuringute ja hinnangute järgi sõltub toiduainete hind tarbija ostujõust. Seda kinnitavad ka Euroopa Liidu kogemused: riikides, kus sise-majanduse kogutoodang ühe elaniku kohta on kõrge, on ka toiduainete hinnad võrreldes Euroopa Liidu keskmisega, mis on võetud 100%, samavõrra keskmisest kõrgemad.

Toiduainete hinnad ELi keskmise suhtes

SKT ühe elaniku kohta		
Taani	128	120
Iirimaa	111	118
Soome	112	103
Hispaania	82	81
Portugal	83	74
Eesti	68	37
Läti	58	29
Norra	154	

Euroskeptikute poolt levitatud hirmud seoses liitumisega toimuvatest hindade tõusust on väljamõeldis, millel puudub nii teoreetiline kui ka praktiline alus. Lihtne aritmeetiline tehe näitab seada, et põllumajandussaaduste hindade alla surumise ei ole võitnud tarbija vaid vahendaja. Juhul kui Eesti rukkikasvataja saaks Saksamaa hinna, mis on ¼ võrra Eesti hinnast kõrgem ja võttes arvesse, et teravilja hinna osatähtsus leivas on ainult 1/8, oleks tooraine hinnatõusust tingitud kulutuste kasv 1/32 ehk ~3%. Vahendajate kasu näitab toiduteravilja ja leiva hinna kasvu võrdlus: toiduteravilja hind Eestis jäänud viimase 5-6 aasta jooksul samale tasemele, leivahind on samal ajal tõusnud keskmiselt 4-5 kr/kg ning on saavutanud Saksamaa hinna taseme. Seni Euroopa Liiduga liitunud riikide kogemus näitab, et elanike jõukus ja ostujõud kasvavad hindade tõusust kiiremini.

Ants Laansalu,

Põllumajandusministeerium

Avalike ja välissuhete osakonna nõunik

Sotsiaalvaldkonnast Valles

Vaimse puudega inimesed

Anne Lill on siiras ja rõõmsameelne tüdruk, üks vaimse puudega inimestele mõeldud maja elanikest. Ta ei ela selles majas kogu aeg, vaid siis kui vanemaid kodus pole – hommikuti enne kooli ja pärast tunde ning vahel nädalalõppudel, viimast selleks, et perele puhkust anda. Ta käib kohalikus koolis (kuid õpib seal omaette) ja õpetaja on tal ka sotsiaalkorteris. Päris iseseisvalt Anne Lill hakkama ei saa, kuid mõnda aega võib ta üksi olla, oskab ise omale lihtsamat süüa teha ning käib ise raamatukogus. Tema õpetaja ütleb, et Anne Lill teeb õppimises suuri edusamme, kuid samas tuleb alati tunnetada, millises meeleolus ta on.

Igal sotsiaalmaja elanikul (neid on neli) on oma korter – kaks tuba, vannituba ja kööginurk. Ööpäevaringselt on majas sotsiaaltöötaja. Kui tüdrukud seal on, siis ei ole võimalust öösel magada. Töötajate ruumid on kitsad ning tulevikus on plaan teha ümberehitusi. Uus vahetus tuleb tööle tund enne eelmise vahetuse lõppu – see on vajalik enda olukorraga kurssi viimiseks.

Vaimse puudega inimeste jaoks on kõige suuremaks probleemiks nende eraldatus. Need ajad, kus selliseid inimesi peidus hoiti on õnneks möödas ja inimesed julgevad tunnistada, et nende kõrval elavad teistsugused. Kuid näiteks Anne Lille vanuseid sama probleemiga lapsi läheduses ei ole. Küll aga organiseeritakse vaimse puudega inimestele väljasõite, ühiseid lõunasööke ja naabervallas toimuvad kohvikuõhtud,

kus on siis võimalus ka tantsida. Samuti käiakse ujumas ja ratsutamas. Vald küll organiseerib, kuid inimestel endil tuleb maksta. Summa on küll väike, kuid vajalik selleks, et inimestel tekkiks arusaam, et kõige eest tuleb maksta. Kergema puudega inimesed elavad kodudes, kuid saavad osaleda üritustel. Kõige raskem on aga nende inimestega, kes ei tunnistata oma probleeme ja keelduvad “hulludega” suhtlemast. Tervete inimestega suhtlemiseks pole nad aga ka võrdsed partnerid ning jäävad seega päris üksi.

Vanadekodu

Vanadekodu kujutab endast tegelikult hoonete kompleksi, kus omaette väikestes majades elavad need, kes igapäevast hooldust ei vaja, kuid oma kodus enam toime ei tule ning suures majas on toad kolmekümnele vanurile, kes pidevat hoolitsust vajavad.

Vanadekodu juhataja on Geir Osmund Wehus, kolmekümnendates aastates mees, kes enamusele siinsetest elanikest pojapojaks passiks. Ja seda, kuidas ta vanakestega suhtleb, on lausa lust vaadata.

Igal inimesel on siin oma väike toake koos vannitoaga, igal korrusel on puhketoad, kus saab üheskoos aega veeta. Kogu maja on puhas, avar,

Anne Lill oma õpetajaga

hubane.

Veidi igav on, kurdavad vanad daamid ühes sellises puhkenurgas ja on valmis võõraga juttu puhuma. Kui võõras vaid keelt oskaks. Palun luba pilti teha, milleks daamid lahkelt nõus on, ise ehtnaiselikult väljanägemise pärast muretsedes. Ja pärast pakuvad lahkelt “lastele” kõhakommi.

Kuna maja on suur, kasutab personal liikumiseks tõukerattaid.

Koridorides on nii-öelda ajaloostendid. Esimesel korrusel algavad need vanadekodu ajalooga, kogutud on vanu arstiriistu. On ka talu, poodi, kooli jms kujutavad stendid, ehtsate asjadega ning tõetruude makettidega.

Oma käigu lõpetame ruumis, kus lõpeb sealsete elanike maine tee. Kui keegi vanadekodus sureb, on omastel võimalustel temaga seal hüvasti jätta.

Riiklik sotsiaalpoliitika

Norras väärtustatakse väeteid ja vanu. Igale Norras sündinud lapsele makstakse toetust 972 norra krooni kuus kuni tema 18aastaseks saamiseni, sõltumata tema rahvusest või vanemate sissetulekust. Samuti on ette nähtud toetused üksikemadele ja ka sel juhul, kui laps ei käi lasteaias.

Haiguse pärast võib inimene töölt ära olla kaks aastat. Ja kui tema tööle naasmiseks on vaja töötõingimusi kergendada, on töökoht kohustatud seda tegema.

Pensionile võib jääda 67aastaselt. Pensioni suurus sõltub palgast, kuid sellest on kõigil võimalus päris hästi ära elada. Kui aga inimene vajab abivahendeid (ratastooli vms), ümberehitusi kodus, siis selle tagab talle riik. Ka on riigi poolt ette nähtud auto, kui vanur oma tervisliku seisundi tõttu ei saa kasutada ühistransporti.

Vanadekodu puhketoas

Kultuurijuttu kultuurijuhiga

Algus lk.1

Minu arust majas on ju ikka kontserte olnud, selliseid, kus tuled, istud ja kuulad. Aga tantsimisega pidusid olen sunnitud tegema. Iga kuu teha läheb paljukuks, siis jäi rahvast vähemaks. Uno Kaupmehe peoga on mul väga hea meel, et seal oli rahvast igas eas. Selline seltskond, kes naljalt koos ei käi – noortest eakateni. Tahaks neid rohkemgi koos näha. Aastalõpupidu on ka just selle eesmärgiga, et igale eale ja piletihindades on vahe.

Miks peab pidu olema laudade ja toiduga?

Mina ei teegi toiduga pidu. Ja paljud ei võta toitu kaasa. Lihtsalt saab istuda. Toole ei saa tantsuga peol panna keset saali, aga meie inimene ei tule ka seinä äärde istuma. Teen sellega tegelikult oma töö raskemaks, aga ma pean arvestama rahva soove.

Aga stiilipeod?

Ilmselt hakkab tegema. See on tulevikuplaan.

Kas Kärus ka midagi toimub?

Diskosid on Maiu seal ikka teinud. Ja jõulude aeg tuleb pidu.

Kas Önnela asemele tuleb keegi või jäädkki üksi tegutsema?

Ilmselt pole kedagi tulemas. Kohapealt siit leida endale kunstilist juhti ei ole mõeldav, sellise palga eest ei hakata ametit vahetama. Aga mul on väga tublid ringijuhid, kes tegelikult hetkel asendavad kunstilise juhi vajadust.

Aga kas näütering tegutseb? Ja laste näüteringid?

Näütering hakkab ilmselt peale jaanuaris, läbirääkimised käivad. Kaugemalt juhti me endale võtta ei saa, mitte niivõrd raha pärast, kui selleks peaks olema kaua koos töötanud tuumik. Laste ringid ei tegutse, sest tegelikult olid need kooli näüteringid, mida Önnela juhendas.

Miks meie rahvamaja ei organiseeri ühiskülastusi teatritesse, kontsertidele?

Neid on küll ja küll. Siiaaani olen lähtunud sellest, et vald on organiseerinud kaugematele üritustele ja mina olen siis püüdnud lähematele viia.

Ega mul vist ei ole täpset ülevaadet muusikalide toimumisest. Aga kui soovi on, siis miks ka mitte.

Teatri toomine maale on liiga kallis. Tahaks küll siia endalegi teatrit, aga kutselised näitlejad on öelnud, et see lava on liiga väike ja sobib monoetendusele või rahvateatrile.

Aga kino?

Mul oli vestlus kinomehhaanikuga, kes käib siin piirkonnas, aga ta ütles, et meie tehnika kahjuks on tsaariaegne. Hea meelega organiseeriks kino, kas või korra-kaks kuus, aga kõik jääb tehnika taha.

h Sulle ja jõudu tööle!

Lugeja tahab teada

Miks leheetoimetaja ei käi spordi- ja kultuuriüritustel?

Kõige lihtsam ja aus vastus on, et eks ma olen parasjagu laisk ja kodulembene. Aga see oleks vaid osa tõde.

Ma ei ole leheetoimetaja 24 tundi ööpäevas ja 7 päeva nädalas, et püstolreporterina alati niiõelda lahinguvalmis olla. Ajalehe tegemine on üks osa mu tööülesannetest ja selle jaoks, tösi küll, jääbki aega peamiselt väljaspool tööpäeva. Aga lisaks tööle on mul ka kodu ja pere, kes oma osa nõuavad.

Ka ei ole ma selline professionaal, et läheksin üritustele, mis mind sugugi ei huvita. Olen seisukohal, et mida vähem mina ise lehes kirjutan, seda parem. Tahaksin saada lehte rohkem erinevate inimeste arvamusi ja muljeid. Vahel on küll raske leida inimest, kes mingist sündmusest kirjutaks, aga ma usun, et ükski oluline asi pole siiani kajastamata jäänud.

Spordivõistlustega on asi lihtne – nende kohta puudub info. Samuti ei usu ma, et kord kuus ilmuv leht sobiks otsereportaažideks ning spordikauge inimesena ei saaks ma nende tegemisega hakkamagi. Küll on mu sooviks olnud, et spordielu jõuaks lehte nimele ja numbritena, kuid kahjuks ei ole ma seda saavutanud.

Olen lehes korduvalt palunud – andke teada, kui midagi toimub või kui tuleks millestki kirjutada, selja taga virisemisest pole kasu. Ja usun, et alati polegi leheetoimetaja kohalolek hädavajalik, olulisem on info.

Mõne reaga

Simuna Noortekeskuses toimus 15.novembri õhtul moeshow “80-ndad aastad”. Peo läbiviijateks olid Liis Danilas ja Caroly Kasemets.

Peolised kandsid 80-ndate aastate riietust, ka muusika oli selleaegne. Muusikavaliku eest hoolitses Kristjan Kaasik.

Õhtu jooksul mängiti paljusid huvitavaid mänge ja lahendati viktoriine. Ei puudunud ka auhinnad.

Tore ja lõbus õhtu lõppes diskoga.

xxx

Spordiklubi loomine Simunasse on juba habemega asi. Paistab, et siiani vaid plaaniks olnu saab lõpuks siiski teoks.

Ühel novembrikuu pühapäeval kutsus Jaan Kiisk vallavalitsuse ametnikke, volikogu liikmeid ja teisigi külalisi spordihoonesse, et tabada kaks kärbest ühe hoobiga – tähistada spordiklubi asutamist ja oma juubelit. Tänu neljale asutaja-liikmele – Hillar Kasu, Gustav Põldmaa, Hans Kruusamägi ja Margo Klaasmägi – on nüüd algus tehtud. Kõik kohalolijad said spordiklubi toetajaliikmeteks. Ajaloolise

sündmuse osalised kirjutasid oma nimed pallile, millega mängida lubati kümne aasta pärast, tingimusel, et vastsündinu nii kaua vastu peab.

xxx

Advendikontsertide sarja Simuna rahvamajas alustasid Simuna Muusikakooli õpilased ja õpetajad. Külma trotsides laulsid lapsed talve- ja jõululaule ning esitasid viiuli- ja klaveripalu. Mängimisel löid kaasa ka õpetajad Angela Raik ja Eve Sarnet. Usun, et käputäie pealtvaatajate südamed lauldi küll soojaks ning jõuluootusele pandi alus.

xxx

Taas kord kutsus kõiki õpihimulisi kultuurikool. Ring sai täis ning võõrustajaks oli jälle Laekvere vald.

Arsise kellade ansambel sobis jõuluaega alustama.

Kaheksaliikmeline ansambel mängis ilusat muusikat ja laulis “Püha ööd”. Kontsert jäi küll pisut napiks, aga pärast oli võimalus oma küsimustele vastused saada.

Nii saadi teada ansambli sünniloost ja esinemistest, käsikelladest, aga ka uue kontserdimaja avamisest Pärnus.

Muide, Arsise kellade ansambli valduses on üks maailma täiuslikemaid kellakomplekte (üle 200 kella). Ja nii käsikellad ise, kui ansambli musitseerimisviis on unikaalsed.

Õnnitleme!

Taara-tamme tugevust,
pajuviitsa visadust,
kadakapuu kannatust,
tervist ja energiat
paljudeks aastateks!

90*Meta Petti**27.12.1912***81***Selma Ojaste**21.12.1921***80***Õie Leihter**24.12.1922***70***Viktor Abasov**20.12.1932***65***Ants Ever**12.12.1937**Jaan Pihlak**15.12.1937*

Südamlikud õnnesoovid kõigile detsembrikuu
sünnipäevalastele!

Avanduse Vallavalitsus

Vabandan Heino Rebase ees, kelle eelmises lehes
ekslilikult 5 aastat vanemaks tegin.
Tegelikult sai Heino Rebane 11.novembril
70.aastaseks.

Toimetaja

Mälestame

Vaikselt kustus tuli hele,
täis sai Sinu eluring...

HILDA PÕLDPERE**25.06.1918 – 13.11.2002****Kirikuteated**

1. dets kell 13.00 - 1. adventipühapäeva jumalateenistus
7. dets kella 12.00 alates meisterdamise pärastlõuna - kõik soovijad saavad õppida jõulukaunistuste tegemist.
kell 14.00 - pühapäevakool
8. dets kell 13.00 - 2. adventipühapäeva jumalateenistus (jutlustab vend Soomest)
14. dets kell 13.00 - piibli- ja palvetund
kell 14.00 - pühapäevakool
15. dets kell 13.00 - 3. adventipühapäeva jumalateenistus
20. dets kell 18.00 - oikumeeniline Taize palvus ülemaailmse rahu pärast
21. dets kell 13.00 - lastejumalateenistus,
pühapäevakooli jõulupidu
22. dets kell 13.00 - 4. adventipühapäeva jumalateenistus
24. dets kell 18.00 - jõuluõhtu jumalateenistus
25. dets kell 13.00 - 1. jõulupüha jumalateenistus armulauaga
28. dets kell 13.00 - piiblitund
29. dets kell 13.00 - 1. pühapäev pärast jõule jumalateenistus
31. dets kell 16.00 - vana-aastaõhtu jumalateenistus armulauaga

Jumalateenistused toimuvad detsembris leerimajas Allika 3, va jõulupühil ja vana-aasta õhtul. Koguduse jutlustaja Tauno Toompuu, tel 052 90651; juhatuse esimees Ainar Ojasaar 052 90647.

Ostame metsamaterjali ja kasvavat metsa, kinnistuid ja nõudeõigusi. Hind kokkuleppel.

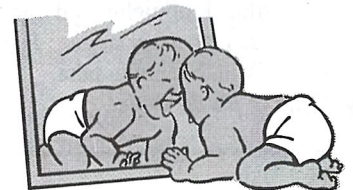
Tel. 25 140

05056076

OÜ Artiston, Raul Vahter

2002.aastal sündinud põnnid

koos vanemate ja
õdede-vendadega
on oodatud
11.detsembril kell 17.30
Simuna rahvamajja
BEEBIPEOLE

ARST ANNAB TEADA

- Koduviit 25.- krooni
(Vabastatud kuni 10aastased lapsed)
- Autojuhitõend 50.- krooni
õpilastele 25.- krooni
- Tervisetõend tööle asumisel
70.- - 170.- krooni
(korduva läbivaatuse eest tasub tööandja)
- Relvaluba 300.- krooni
- Profülaktiline visiit 50.- krooni
(sisaldab EKG, vere- ja uriinianalüüsi)
- Kindlustamata isikutel visiititasu
70.- (korduv 40.-),
lisandub analüüside maksumus

**VASTU-
VÕTUAJAD**
E 8.30-12
T 13-18
K 8.30-13
N 14-17
R 8.30 – 13

tel. 37131
arsti mobiil
053401839